ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԴԱՒԹԻԹ

«ՕՐ-ՕՐՅԱ»

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԹԵՐԹ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

№ 12։ Ամսագիր մեզի համար ամենայն ինչ ունի, որ ազգային կեանքի համար պէտք է

ՎԱՐԴԱՆԻՑ.—Մրց 10—12 մի վաստ

Ընդհանուր ցուցադրություն — Ժողովրդական ուրախություններ

Ընդհանուր ցուցադրության մասին մեր նախորդ համարում մենք հաղորդեցինք, որ այդ տոնակատարությունը պիտի սկսվի հոկտեմբերի 15-ին և տևի մինչև նոյեմբերի 15-ը։ Այդ ժամանակամիջոցում ցուցադրության մեջ պիտի ներկայացնեն իրենց արտադրությունները ոչ միայն Ամերիկայի, այլև Եվրոպայի տարբեր կողմերի գործարանատերերը։ Ցուցադրության համար հատկացված է 200 հազար քառակուսի ֆութ տարածություն, որի մեջ կան մեծ ու փոքր շենքեր, ինչպես նաև բաց տեղեր։ Ցուցադրության համար հատկացված տարածության մեջ կան նաև մի քանի լճակներ, որոնց ջրերի վրա պիտի կատարվեն նավակների մրցումներ։ Ցուցադրության մեջ պիտի ներկայացնեն իրենց արտադրությունները 30 նահանգների գործարանատերեր։ Ցուցադրության մեջ պիտի ներկայացնեն իրենց արտադրությունները նաև Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Իտալիայի, Ավստրիայի, Հունգարիայի, Բելգիայի, Հոլանդիայի, Շվեդիայի, Նորվեգիայի, Դանիայի, Ռուսաստանի, Ճապոնիայի, Չինաստանի, Մեքսիկայի, Արգենտինի, Բրազիլիայի, Ավստրալիայի և այլ երկրների գործարանատերերը։ Ցուցադրության մեջ պիտի ներկայացնեն իրենց արտադրությունները նաև Անգլիայի, Ֆրանսիայի, Գերմանիայի, Իտալիայի, Ավստրիայի, Հունգարիայի, Բելգիայի, Հոլանդիայի, Շվեդիայի, Նորվեգիայի, Դանիայի, Ռուսաստանի, Ճապոնիայի, Չինաստանի, Մեքսիկայի, Արգենտինի, Բրազիլիայի, Ավստրալիայի և այլ երկրների գործարանատերեր։ Ցուցադրության համար հատկացված է 200 հազար քառակուսի ֆութ տարածություն, որի մեջ կան մեծ ու փոքր շենքեր, ինչպես նաև բաց տեղեր։ Ցուցադրության համար հատկացված տարածության մեջ կան նաև մի քանի լճակներ, որոնց ջրերի վրա պիտի կատարվեն նավակների մրցումներ։ Ցուցադրության մեջ պիտի ներկայացնեն իրենց արտադրությունները 30 նահանգների գործարանատերեր

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(Հարցազրույց)

Այժմ ահա դեպի Ալեքսանդրապոլ ճանապարհ ընկած ենք մենք, ես և մեր ուղեկիցը՝ Ռուսաստանի հայ ամենահարուստ մարդկանցից մեկը, որ ինքնագործ ուժերով հասել է այդ աստիճանի։ Ես նրան ճանաչում եմ վաղուց, բայց այս անգամ առաջին անգամն է, որ նրա հետ ճանապարհ եմ ընկնում։ Ճանապարհին ես նրան հարցեր եմ տալիս, նա պատասխանում է, և ահա թե ինչ ենք խոսում։

— Ինչպե՞ս եղավ, որ դուք հարստացաք։

— Ես ոչ մի հարստություն չունեի, երբ ամուսնացա։ Ինձ օժիտ տվեցին 1000 ռուբլի։ Ես այդ փողով գնեցի մի ֆաբրիկա, որ ամեն տարի 1000 ռուբլի եկամուտ էր տալիս։ Ես ինքս էլ ամեն տարի 1000 ռուբլի էի վաստակում։ Ահա այդ 2000 ռուբլին ես ամեն տարի ֆաբրիկայի մեջ դնում էի, և այդպես 10 տարի շարունակ։ Ֆաբրիկան ամեն տարի 2000 ռուբլի էր տալիս, ես էլ 2000 ռուբլի էի դնում։ Այդպես 10 տարի շարունակ ես ամեն տարի 4000 ռուբլի էի դնում ֆաբրիկայի մեջ։ Ահա այդ է պատճառը, որ ես հարստացա։

— Ինչպե՞ս եղավ, որ դուք ֆաբրիկա գնեցիք։

— Ես ուզում էի ինձ համար մի գործ ունենալ, որ ինձ ապրուստ տա։

անգամ հասարակութեան մէջից արտաքսում է և մահմեդականների օրէնքով թաղուելու իրաւունքից զրկում։ Այսպիսի արդելքի առիթ առաջը եղաւ «Մարգարէ» պիէսի ներկայացումը։

*** Ամերիկայում ներկայումս սրաընթաց կառուցանելու տեղ ճնճղուկ կը-առուցանելու սովորութիւնն է մտնում։ Այդ նպատակով յատկապէս սրում են ճնճղուկի կտուցը, կտրում են թևերը։ Ճնճղուկները լերում են դանդաղ քաղաքներից, որովհետև միայն այդպիսի ճնճղուկներն են միմեանց թշնամի։

Խմբագիր-հրատարակիչ՝
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ։

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Պօստային երկաթեղիւն ռազմավիրական ճանապարհի վրայ

Թիֆլիսից դուրս է գալիս
Հինգ հոգուս տեղ ունեցող փակ կառքը, առ. 8 ժամին. գիշերում է Մլխմում. միւս օրը երեկոյեան 8 ժամին հասնում է Վադիկաւկազ.
Վեց հոգուս տեղ ունեցող օմնիբուսը, երեկոյեան ժամը 4-ին, առանց դիշերելու, միւս օրը երեկ. ժամը 7-ին հասնում է Վլադիկաւկազ։
Վլադիկաւկազից գուրս է գալիս
Հինգ հոգուս տեղ ունեցող փակ կառքը դուրս է գալիս առաւօտեան ժամը 8-ին, գիշերում է Մլխմում, միւս օրը երեկոյեան ժամը 8-ին գալիս է Թիֆլիս։
Վեց հոգուս տեղ ունեցող օմնիբուսը երեկոյեան ժամը 8-ին, առանց գիշերելու, միւս օրը երեկոյեան ժամը 10½-ին հասնում է Թիֆլիս։

ՆԱԻԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՍԵՒ ԾՈՎԻ ՎՐԱՅ

Բաթումից նաւը գնում է
Հինգշաբթի, ուղիղ գիշեր, Նովօրօսիյսկ և Նովոռոսիյսկ վրայով, Ճաշից այնկա ժամի 4-ին.
Շաբաթ, շաբաթաւու գիշեր, բոլոր նաւահանգիստների վրայով, երեկոյեան ժամը 8-ին.
Հինգշաբթի, Սրտաստհանեան գիշեր, Կ. Պոլիս, երեկոյեան։
Բաթումի գալիս է
Երեքշաբթի, Օդեսայից, շաբաթաւու գիշեր, Նովօրօսիյսկի վրայով, Ճաշից այնկա ժամը 8-ին։
Ուրբաթ, Օդեսայից, ուղիղ գիշեր, Սեբաստ և Նովօրօսիյսկ վրայով, առաւօտեան։
Երեքշաբթի, Կ. Պոլսից, առաւօտեան։
Փօթիից Բաթում գնում է
Հինգշաբթի, առաւօտեան ժամը 9-ին, Ղրիմ-Կովկասեան ուղղագիծ շոգենաւին.
Շաբաթ, առաւօտեան ժամը 9-ին, Ղրիմ-Կովկասեան շոգենաւին։
Բաթումից Փօթի գնում է
Ուրբաթ, } Հնս օրից յետոյ, ժամը
Կիրակի, } մօտ 2-ին։
Շրջանառու ապրանքակիրը նաւը գալիս է Փօթի, երկուշաբթի առաւօտեան։
Գնում է Բաթում, չորեքշաբթի։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

50—11

Բնական դիսուֆիւնների դոկտոր Լերայի Ռուսիայում թոյլատրած

ԵՐԿԱԹԱ-ՖՕՍՖՕՐԱԹՈՒ ԱՂ

(FER DF LERAS)

Այս դեղը պարունակում է իւր մէջ հեղուկացրած երկաթ և ֆոսֆորաթթու աղ։ Սա երկաթից պատրաստած ամենալաւ միջոցներից մինն է. բժիշկները դրան տալիս են էրէսի գունապոռնէան և ախտաբնաւորնէան դէմ և փոքրիկ աղջկերանց զարգացումը հեշտացնելու համար։

Գլխաւոր պահեստն է Ռուսիայի գլխաւոր դեղատներում։

(Մ.) 15—1

ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ՆԱԻԱԳՆԱՑՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. ՊԱԿԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Ուղիղ և կանոնաւոր երթևեկութիւն Մարսէյլի և Բաթումի միջև։

Հորեքշաբթի, փետրուարի 28-ին, «ԱՐՄԷՆԻԱ» (Arménie) շոգենաւը, նաւապետ «ԳԱՐՐԻԳ» (Garrigues) դուրս կը գայ Բաթումից դէպի Տրապիզոն, Օրդու, Սամսօն, Կ. Պոլիս և Մարսէյլ։

Տեղեկութիւնների համար դիմել ընկերութեան գործակալութեան Բաթումում՝ պ. ԴԱՐԱՆԻՕՆԻՆ, Թիֆլիսում՝ պ. ՐԻՆՕԻՆ, նախկին գալերէյա Արծրունիների № 114. 2—2

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Գործ է աճում ոսկրացաւը, շնչառական գործարանների գրգռումը, խարփուխը, կրծքի գրգռումը, ուռոյցքը, վէրքը, այրուածքը, մարմնի ցրտահարութիւնը, կոշտը և ամեն տեսակ մորթի պընդութիւնները բժշկելու համար։ Վաճառւում է բոլոր դեղատներում. (պահանջել սեպհական ստորագրութիւնը)։

(Ц 37937) 20—13

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ-ՊԱՆՍԻՕՆ

Ա. ՏԷՐ-ՅԱԿՈՎԲԵԱՆԻ

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ Է աշակերտներին ՄՏՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ գիմաստ, բնալեզու ուսուցչարան, էտիկետի իջուցում և Ընդհանուր ուսումնարան։

Ուսումնարանում ընդունւում են ԵՐԹԵՒԵԿՆԵՐ, ԿԻՍԱԹՈՇԱԿԱՒՈՐՆԵՐ ԵՒ ԹՈՇԱԿԱՒՈՐՆԵՐ,

Ուսումնարանում, բացի զանազան գիմնազիական առարկաներից, ուսանդւում են այլ ևս հայերէն, ռուսերէն, ֆրանսերէն, գերմաներէն և լատիներէն լեզուներ։ Ցանկացողները կարող են ԴԱՇՆԱՄՈՒԻՐ (բոյլ) վրայ ածել սովորել։ Դրա համար պանսիօնում կայ առանձին մասնագէտ ուսուցիչ։

Ընդունելութիւնը լինում է նաև յունուարից։

Հասցէն. Тифлисъ, Гановская ул № 15. (Соло лаки).

20—8

НАСТОЛЬНЫЙ ЭНЦИКЛОПЕДИЧЕСКІЙ СЛОВАРЬ БРОКГАУЗА

ИЗДАНІЕ А. ГАРБЕЛЬ И К°.

ПОДПИСКА ПРИНИМАЕТСЯ въ Москвѣ, въ магазинахъ: Дейбнеръ (Кузнецкій мостъ), Якобсонъ (Неглинная), „Сотрудникъ Школъ“ (Воздвиженка), Карбасникова (Моховая и въ его отдѣленіяхъ въ Петербургѣ и Варшавѣ), Ильинъ, Фену и К° (Петровскія линіи и въ его отдѣленіи въ Петербургѣ) и въ конторѣ Гиляровскаго (Петровка, Столешниковъ пер., д. Карзинкина).

Словарь будетъ выходить въ свѣтъ съ начала 1890 года, отдѣльными выпусками, (отъ 2-хъ до 3-хъ листовъ in 4°. Всѣхъ выпусковъ предполагается 50).

Подписная цѣна:

на всѣ выпуски на лучшей бумагѣ 12 руб.
„ „ „ „ обыкновенной „ 10 „
„ каждый выпускъ отдѣльно на лучшей бумагѣ 35 коп.
„ „ „ „ „ обыкнов. „ 25 „
Цѣна словаря въ продажѣ (неподписчикамъ): на лучшей бумагѣ—20 руб.
„ обыкнов. „ 15 „

Подписчики по выходѣ всѣхъ выпусковъ въ свѣтъ получаютъ: **карты, рисунки и роскошную папку БЕЗПЛАТНО.**

Вся нѣмецкая печать единогласно и самымъ лестнымъ образомъ отозвалась объ энциклопедическихъ трудахъ Брокгауза, такъ между прочими «Neue Freie Presse» говоритъ, что въ настоящее время энциклопедическій словарь Брокгауза необходимъ не только для каждаго образованнаго, но и для всякаго любознательнаго человѣка, ибо даетъ отвѣты на всевозможныя справки по всѣмъ отраслямъ человѣческаго знанія. Словомъ, эта книга—„сама необходимость“.

Словарь этотъ отвѣчаетъ на вопросы: антропологіи, археографіи, археологіи, астрономіи, ботаники, военной науки, всемірной исторіи, геогнозіи, географіи, геологіи, гидротехники, зоологіи, искусствъ, коммерческой науки, всеобщей литературы, литографіи, математики, медицины, минералогіи, морскихъ дѣлъ, палеонтологіи, петрографіи, политической экономіи, психологіи, соціологіи, телеграфіи, теологіи, типографіи, товаровѣдѣнія, физики, филологіи, философіи, финансовой науки, фотографіи, химіи, художественной промышленности, электротехники, эстетики, этнографіи, юриспруденціи и т. п.

Адресъ издателей Почтѣ извѣстенъ.

5—5

ՆՈՐ ԲԱՑՈՒԱԾ Է

„ԲԷԼ-ՎԻԻ“

ԹԻԻՐՔԱԿԱՆ ԿՕՖԷ-ՐԷՍՏՕՐԱՆ

Գրաֆսկի փողոց, տուն Խլիարովի, «Սևերնըյէ նօմէբա» հիւրանոցի կողքին։

Պատիւ ունեմ առաջարկելու Թիֆլիսի հասարակութեան թէ տեղական և թէ եւրոպական այլ և այլ ճաշակով կերակուրները, թրքական կօֆէ, թէյ և ամեն տեսակ խմիչքները ընտիր տեսակներից։

«Հրաւիրուած է յատուկ խոհարար թիւրքական ճաշերի համար։

Բէստօրանը լաւ հասարակութեան համար լինելով կատարեալ տեղական լրագիրները։ Առանձին հոգս կը տարուի մաքրութեան, ընտիր կահաւորութեան, թարմ մթերքի վրայ։

Գները մատչելի են, ամսով ճաշողների համար սակարկութիւն կը լինի։

Մի ամսից բէստօրանի վերևում կունենամ լաւ կահաւորուած մաքուր հիւրանոց։

„Բէստօրանի վերի յարկը յատկապէս հնաոճէնութեան դասակարգի համար է յատկացրած գների մանաւանդ յաւելումով“։

Յակոբ Ղլիանոսեան 10—7

ՍՈՅՆ 1890 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ

Մեր նախաձեռնութեամբ Դերբէնդում կը կազմուի

«ԳԻՆԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ»

Բաժիններով (փայերով)։ Բաժինը կարժենայ 100 րուբլի և կարող են մասնակցել բացի դերբէնդցիներից և այլ տեղացիներ։ Սկզբնական դրամագլուխ որոշուած է 12,000 րուբլի։ Մասնակցողները թող բարեհաճեն դիմել մեզ մինչև ապրիլ ամիսն իրենց ցանկութիւնը յայտնելով և տեղեկանալ պայմանների մասին։

Հասցէն. Дербентъ Константину Г. Меликъ-Шахназарянцъ.

X—6

ՀԱՆԴԷՍ

ԳՐԱԿԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՊԱՏՄԱԿԱՆ

ԺՈՂՎԱԾՈՒ

Երրորդ և չորրորդ գրքերը լոյս կտեսնեն ներկայ 1890 թ. կանոնաւորապէս իւրաքանչիւր կիսամեակում։ Ամեն մի գիրքը բաղկացած կլինի 22—25 թերթից։ Բաժանորդագինն է երկու գրքի համար 3 րուբլի, իսկ առանձին ամեն մէկը 2 ր.

Ցանկացողները դիմում են հետևեալ հասցէով. Москва, Газетный пер., д. Лианозова, Типографія М. Бархударянъ.

Մկրտիչ Բարխուդարեանց,

8.—4

ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԵՒ ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՒ ՅԱՅՏՆԻ

է գիպուկին

ԱՆԴՐԿԱՍՊԵԱՆ ԵՐԿՐԻ ՊԱՏՈՒԻԷԼԻ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐԻՆ,

Թէ՝ մեր կօմիսիական գործը, որ սկսուած է 1883 թուից, շարունակելու է դարձեալ ըստ սովորականին։ Յանձնարարական պայմանով ընդունում եմ պատուէրներ ապրանք ուտանալու և ճամբելու հետևեալ քաղաքները՝ Ուզուն-Ադա, Դզլ-Արվադ, Ասխտնագ, Մերվ, Զարյու, Ամուդարիա, Բուխարա, Սամարղանդ, որտեղ ունիմ և գրասենեակներ, նոյնպէս և Բագու։ Նաև կատարում եմ ապրանքներ գնելու, ծախելու և ուղարկելու պատուէրներ։

Ցանկացողները պայմանների մասին կարող են դիմել ինձ այս հասցէով։

Узунъ-Ада, Альберту Назарову

12—5

ՇՈՒՏՈՎ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԻ

„ՎԱՐԴԱՓՈՒՆՋ“

կամ

„ԼԻԼԻ ԻՄ ՍԱՂԸ“

Բանաստեղծութիւններ

ԻՍԱՀԱԿ ՊԱՐՈՆԵԱՆ

II ՀԱՏՈՐ։

Դինը մէկ րուբլի արծաթ է։ Դիմել հեղինակին՝ Чрезъ Прасковею въ гор. Св.-Креста. Семену Галоевичу Сафаріанцу.

6—3

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 19-го Февраля 1890 г. Տպարան Կաւկազ լրագրի գրասենեակի Типографія конторы газеты Кавказъ, Гол. пр., д. Читахова.